

ŠTATÚT

Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied (ďalej tiež „organizácia“)

ČLÁNOK I

Úvodné ustanovenia

- (1) Organizácia vznikla v roku 1943 ako Jazykovedný ústav Slovenskej akadémie vied a umení, v roku 1953 bola začlenená do Slovenskej akadémie vied ako Ústav slovenského jazyka. Uznesením predsedníctva Slovenskej akadémie vied č. III/1 zo dňa 14. februára 1966 bol ústav premenovaný na Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied.
- (2) Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV je vedeckovýskumné pracovisko s priamym impaktom na jazykovo-komunikačnú i kultúrnu oblasť spoločenského života. Ako najväčšie lingvisticky a slovakisticky zamerané pracovisko plní aj úlohu koordinátora a organizátora vedeckého lingvistického diania na Slovensku.

ČLÁNOK II

Predmet činnosti

- (1) Hlavným predmetom činnosti organizácie je:
  - a) základný a aplikovaný výskum slovenského jazyka, jeho súčasných aj historických foriem a variet, všeobecné teoretické a metodologické aspekty lingvistiky, sociálne a kultúrne aspekty fungovania jazyka, a to v oblastiach: súčasný jazyk a jeho dynamika, lexikografické a lexikologické spracovanie slovenčiny, slovenské nárečia na Slovensku a v zahraničí, historický a etymologický výskum jazyka, vonkajšie dejiny spisovného jazyka, teória a prax jazykovej kultúry a jazykovej politiky, otázky sociolingvistiky a sociálnej lingvistiky, budovanie korpusov a databáz slovenského jazyka a korpusová lingvistika, výskum odbornej terminológie, onomastický výskum, slavistický a porovnávací lingvistický výskum,
  - b) zabezpečovanie a správa infraštruktúry výskumu a vývoja, ku ktorej má organizácia vlastnícke právo alebo iné právo, a to v rozsahu vyplývajúcom z protokolu medzi Slovenskou akadémiou vied a organizáciou podľa § 21a ods. 7 zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej len „zákon o SAV“),
  - c) získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblastí uvedených v písm. a) a poznatkov z vlastného výskumu a vývoja; vydávanie vedeckých i vedecko-popularizačných prác, zborníkov a časopisov, sprístupňovanie výsledkov vlastného výskumu a vývoja na webovej stránke organizácie vrátane korpusov, portálov a databáz, vypracúvanie jazykových expertíz, poskytovanie poradenských služieb, konzultácií, prednášok a workshopov pre orgány štátnej správy, terminologické komisie, vzdelávacie inštitúcie, organizácie a pre odbornú a laickú verejnosť,
  - d) podieľanie sa na uskutočňovaní študijných programov tretieho stupňa vysokoškolského štúdia, a to študijného programu slovenský jazyk v študijnom odbore slovenský jazyk a literatúra (2.1.27),

- e) spolupráca v oblasti vedy a techniky s vysokými školami, ostatnými právnickými osobami uskutočňujúcimi výskum a vývoj a s podnikateľmi, a to v oblastiach uvedených v písm. a).
- (2) Výskumná činnosť organizácie podľa smernice MŠVVaŠ SR č. 27/2006-R o sústave odborov vedy a techniky a číselníku odborov vedy a techniky spadá do obsahu nasledujúcich odborov: slovenský jazyk a literatúra (060208), všeobecná jazykoveda (060209), jazykoveda konkrétnych jazykových skupín (060202), ostatné príbuzné odbory filologických vied (060299), ostatné príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií (020399).
  - (3) Ďalšie oblasti predmetu činnosti organizácie sú uvedené v zakladacej listine organizácie (článok IV bod 2).

ČLÁNOK III **Štruktúra orgánov**

- (1) Organizácia má riaditeľa a vedeckú radu.
- (2) Riaditeľ organizácie môže zriadiť kolégium riaditeľa. Kolégium riaditeľa je stály poradný a koordinačný orgán riaditeľa. Jeho členmi sú riaditeľ, zástupca riaditeľa, vedecký tajomník a vedúci oddelení organizácie. Na zasadnutie kolégia riaditeľa môžu byť pozvané aj iné osoby. Kolégium riaditeľa zvoláva podľa potreby a riadi riaditeľ, zástupca riaditeľa alebo vedecký tajomník. Zo zasadnutia kolégia riaditeľa sa vyhotoví zápis; zápis podpisuje osoba, ktorú predsedajúci poveril jej vyhotovením, a predsedajúci. Členstvo v kolégiu riaditeľa sa nevylučuje s členstvom vo vedeckej rade.
- (3) Riaditeľ môže zriadiť ďalšie orgány na plnenie úloh podľa všeobecne záväzných právnych predpisov alebo na plnenie iných úloh.

ČLÁNOK IV **Organizačná štruktúra**

- (1) Organizácia sa člení na oddelenia a útvary. Počet, generický názov (prípadne iný ako oddelenie a útvar), vlastný názov a zameranie činnosti oddelení a útvarov, ako aj ich prípadné ďalšie členenie určuje organizačný poriadok organizácie.
- (2) Na čele oddelení a útvarov sú vedúci. Právomoci vedúcich oddelení a útvarov určuje organizačný poriadok organizácie. Vedúcich oddelení a útvarov vymenúva a odvoláva riaditeľ organizácie; riaditeľ organizácie si môže pred vymenovaním alebo odvolaním vedúceho oddelenia alebo útvaru vyžiadať stanovisko kolégia riaditeľa, vedeckej rady alebo zamestnancov organizačne začlenených do daného oddelenia alebo útvaru.
- (3) Zaradenie zamestnancov organizácie do jednotlivých oddelení alebo útvarov určuje riaditeľ rozhodnutím [pri rešpektovaní náležitostí podľa § 43 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce]. Zaradenie doktorandov podľa § 6 ods. 3 písm. b) zákona o SAV do jednotlivých oddelení alebo útvarov určuje riaditeľ rozhodnutím; riaditeľ organizácie si musí pred zaradením zamestnanca alebo doktoranda do konkrétneho oddelenia alebo útvaru vyžiadať stanovisko vedúceho oddelenia alebo útvaru.

ČLÁNOK V

Akademická obec

- (1) Akademickú obec organizácie tvoria osoby podľa § 6 ods. 3 zákona o SAV.
- (2) Akademická obec organizácie volí a odvoláva člena snemu akadémie (článok XII štatútu SAV) za organizáciu.
- (3) Pre voľbu člena snemu platia všeobecné pravidlá podľa článku XXI ods. 1 štatútu SAV a osobitné pravidlá podľa článku XII ods. 6 štatútu SAV.
- (4) Pre odvolávanie člena snemu platia všeobecné pravidlá podľa článku XXI ods. 1 štatútu SAV a osobitné pravidlá podľa článku XII ods. 8 písm. c) štatútu SAV.
- (5) Voľbu a odvolávanie člena snemu za organizáciu organizuje vedecká rada organizácie.
- (6) Riaditeľ organizácie poskytuje vedeckej rade všetku súčinnosť potrebnú na realizáciu aktov a činností pri vyhlasovaní a organizácii voľby a odvolávania člena snemu. Predseda vedeckej rady alebo ním poverený člen vedeckej rady má právo nahliadnuť do materiálov, ktoré organizácia vedie o zamestnancoch, v rozsahu a s cieľom určiť zoznam členov akademickkej obce.
- (7) Vedecká rada organizuje voľbu člena snemu s dostatočným predstihom pred koncom funkčného obdobia snemu alebo najneskôr 1 mesiac po predčasnom ukončení výkonu funkcie člena snemu.
- (8) Na základe písomnej žiadosti aspoň 1/5 členov akademickkej obce organizácie vedecká rada zvolá akademickú obec s cieľom odvolať člena snemu. Žiadosť musí obsahovať mená, priezviská a vlastnoručné podpisy aspoň 1/5 členov akademickkej obce a uvedenie dôvodov na odvolanie člena snemu.
- (9) Vedecká rada zabezpečí odoslanie pozvánky na zhromaždenie akademickkej obce s bodom programu voľby, resp. odvolávania člena snemu a s uvedením miesta, dňa a hodiny jeho konania. V prípade odvolávania člena snemu vedecká rada zabezpečí aj odoslanie žiadosti podľa ods. 8 tohto článku. Pozvánka a prípadne aj žiadosť podľa ods. 8 sa odosielajú v elektronickej podobe členom akademickkej obce organizácie na ich e-mailové adresy uvedené na webovom sídle organizácie. Zhromaždenie akademickkej obce sa musí konať nie skôr ako týždeň a nie neskôr ako mesiac po doručení žiadosti podľa ods. 8 tohto článku vedeckej rade. K odoslaniu uvedených dokumentov musí dôjsť najneskôr 15 dní pred dňom konania zhromaždenia akademickkej obce.
- (10) Vedecká rada organizácie zverejní najmenej tri dni pred dňom hlasovania aktuálny menoslov členov akademickkej obce organizácie v zmysle § 6 ods. 3 zákona o SAV.
- (11) Vedecká rada organizácie riadi zhromaždenie akademickkej obce. Vedecká rada umožní členovi snemu, ktorý sa navrhuje odvolať, vyjadriť sa k dôvodom na jeho odvolanie uvedeným v žiadosti a umožní diskusiu členov akademickkej obce organizácie a dotknutého člena snemu k tomuto návrhu.
- (12) Vedecká rada organizácie vyhotoví zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania, ktorú podpíšu všetci prítomní členovia vedeckej rady.
- (13) Vedecká rada organizácie oznámi výsledky hlasovania snemu a kontaktné údaje na zvoleného člena snemu predsedovi snemu (článok XII ods. 5 štatútu SAV).

ČLÁNOK VI

Riaditeľ

- (1) Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“) na návrh predsedníctva SAV [§ 12 ods. 7 písm. b) zákona o SAV]. Vymenovaniu

riaditeľa predchádza výberové konanie v súlade s platnými Pravidlami výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov vedeckých organizácií SAV.

- (2) Riaditeľ je štatutárny orgán organizácie. Riaditeľ organizáciu riadi, koná v jej mene a zastupuje ju navonok. Riaditeľ rozhoduje vo všetkých veciach, ak tieto nie sú týmto zákonom zverené do pôsobnosti iného orgánu organizácie alebo do pôsobnosti SAV [§ 17 zákona o SAV].
- (3) Riaditeľ vykonáva právomoci podľa vnútorných predpisov organizácie a vnútorných predpisov SAV.
- (4) Funkčné obdobie riaditeľa sú štyri roky; rovnaká osoba môže byť vymenovaná do funkcie riaditeľa najviac dve funkčné obdobia za sebou.
- (5) Funkcia riaditeľa je nezlučiteľná s funkciou člena vedeckej rady.
- (6) Ak riaditeľ popri výkone funkcie riaditeľa vykonáva činnosť, ktorej zameranie predpokladá zaradenie do určitého oddelenia alebo útvaru, o zaradení do tohto oddelenia alebo útvaru rozhoduje sám. Ak zmena zaradenia vyžaduje zmenu pracovnej zmluvy, požiada o jej zmenu predsedu SAV.
- (7) Riaditeľ môže byť súčasne vedúcim oddelenia alebo útvaru.

ČLÁNOK VII

Zástupca riaditeľa

- (1) Riaditeľ, poverený riaditeľ alebo zastupujúci riaditeľ je povinný bezodkladne po ustanovení do funkcie určiť svojho zástupcu, ak takýto zástupca v organizácii nie je (článok X ods. 1 štatútu SAV). Zástupca sa vyberá zo zamestnancov organizácie.
- (2) Osoba podľa ods. 1 určí rozsah úloh, povinností a oprávnení (ktoré inak pripadajú osobe podľa ods. 1), ktoré zástupca riaditeľa bude plniť alebo vykonávať, vrátane rozsahu oprávnenia konať v mene a na účet organizácie v pracovnoprávných vzťahoch a v iných právnych vzťahoch. Zástupca riaditeľa nemôže vykonávať právomoci priznané riaditeľovi organizácie (článok X ods. 2 štatútu SAV).
- (3) Osoba podľa ods. 1 oznámi meno svojho zástupcu príslušnému vedeniu oddelenia vied (článok X ods. 3 štatútu SAV).

ČLÁNOK VIII

Vedecký tajomník

- (1) Riaditeľ, poverený riaditeľ alebo zastupujúci riaditeľ môže po ustanovení do funkcie určiť vedeckého tajomníka organizácie. Vedecký tajomník sa vyberá zo zamestnancov organizácie.
- (2) Osoba podľa odseku 1 určí rozsah úloh, povinností a oprávnení (ktoré inak pripadajú osobe podľa odseku 1 alebo zástupcovi riaditeľa), ktoré vedecký tajomník bude plniť alebo vykonávať, vrátane rozsahu oprávnenia konať v mene a na účet organizácie v pracovnoprávných vzťahoch a v iných právnych vzťahoch. Vedecký tajomník nemôže vykonávať právomoci priznané riaditeľovi organizácie (článok X ods. 2 štatútu SAV).

ČLÁNOK IX

Vedecká rada

- (1) Vedecká rada organizácie je odborný orgán s kompetenciami v oblasti koncepcie vedeckovýskumnej činnosti organizácie, projektovej činnosti, doktorandského štúdia a v procese hodnotenia účinnosti riadenia organizácie
- (2) Vedecká rada vykonáva činnosť podľa platného štatútu vedeckej rady, podľa vnútorných predpisov organizácie a vnútorných predpisov SAV.
- (3) Členov vedeckej rady organizácie volia a odvolávajú oprávnení voliči podľa platného štatútu vedeckej rady postupom podľa volebného a nominačného poriadku na funkciu člena vedeckej rady.
- (4) Funkčné obdobie člena vedeckej rady trvá štyri roky; rovnaká osoba môže byť zvolená do funkcie člena vedeckej rady aj opakovane.
- (5) Na čele vedeckej rady je jej predseda, ktorého volia jej členovia spomedzi seba.
- (6) Funkcia člena vedeckej rady je nezlučiteľná s funkciou riaditeľa.
- (7) Člen vedeckej rady vykonáva funkciu bez nároku na odmenu.

ČLÁNOK X Vnútorné predpisy

- (1) Vnútorné predpisy organizácie, ako aj zmeny týchto predpisov a ich úplné znenie sa zverejňujú na webovom sídle organizácie. Predpisy uvedené v predchádzajúcej vete, ako aj ich zmeny nadobúdajú účinnosť dňom nasledujúcim po dni ich zverejnenia, ak v nich nie je stanovený neskorší deň nadobudnutia ich účinnosti.
- (2) Vnútorné predpisy organizácie, ich zmeny a úplné znenie podpisuje riaditeľ.

ČLÁNOK XI Záverečné ustanovenia

- (1) Vedecká rada organizácie sa k návrhu tohto štatútu vyjadrila a schválila ho na svojom zasadnutí dňa 30. júna 2020.
- (2) Tento štatút nadobúda účinnosť 1. júla 2020.

V Bratislave dňa 30. júna 2020

.....
doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.
riaditeľka
Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie vied